

Інформаційний бюлетень
«ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ»
2 тиждень
(10–16.01.2022)

Дата випуску:
18.01.2022

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Резюме за 2 тижень по Україні:

- інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із коронавірусною інфекцією, становить 412,5 на 100 000 населення, що нижче епідемічного порога на 14,6%;
- зареєстровано 315 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 478,3 на 100 000 населення, і 350 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 10,9%;
- за результатами лабораторних досліджень зразків матеріалів від пацієнтів із ГПЗ і ТГРІ визначено віруси грипу, SARS-CoV-2 та риновіруси;
- за тиждень проти грипу щеплено 7 990 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні:

- інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ на 5,6% менше показника за аналогічний період минулого сезону;
- з 4 жовтня 2021 року до 16 січня 2022 перехворіло 8,5% населення країни;
- зареєстровано 4 318 пацієнтів із **ГПЗ**, серед них у 653 осіб узято зразки матеріалів для тестування методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) на респіраторну групу інфекцій, у 255 випадках отримано позитивні результати — визначено віруси грипу А(Н3) (5) та А не субтиповані (5), віруси SARS-CoV-2 (169), парагрипу (2), аденовіруси (4), RS-віруси (21), риновіруси (31), бокавіруси (8), коронавіруси NL63 (9), метапневмовіруси (1);
- зареєстровано 6 856 пацієнтів із **ТГРІ**, серед них у 629 осіб взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, у 196 випадках отримано позитивні результати — визначено віруси грипу А(Н3) (11) та А не субтипований (1), віруси SARS-CoV-2 (160), риновіруси (11), RS-віруси (9), бокавіруси (3), коронавіруси OC43 (1);
- летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано;
- з початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 138 957 осіб.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (1 тиждень 2022 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) у Білорусі зареєстровано середню активність грипу, у Словаччині, Угорщині та Росії — низьку. В інших країнах-сусідах протягом звітного періоду епідемічна активність була на міжсезонному рівні.

У Словаччині та Угорщині зафіксували спорадичне, в Білорусі, Молдові, Росії — широке географічне розповсюдження вірусів грипу. Лише в Румунії та Польщі віруси грипу в зразках матеріалів не були визначені (рис. 1).

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 1 тиждень 2022 року

Моніторинг смертності

За 52 тиждень 2021 року з-поміж 25 країн Європи, які беруть участь у європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Бельгії, Великій Британії (Англія, Шотландія), Греції, Іспанії та Португалії зареєстровано низький рівень надлишкової смертності з усіх причин. Водночас у Данії, Італії, Нідерландах, Німеччині, Франції, Швейцарії та Естонії зафіксували помірний рівень надлишкової смертності, що пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 (рис. 2).

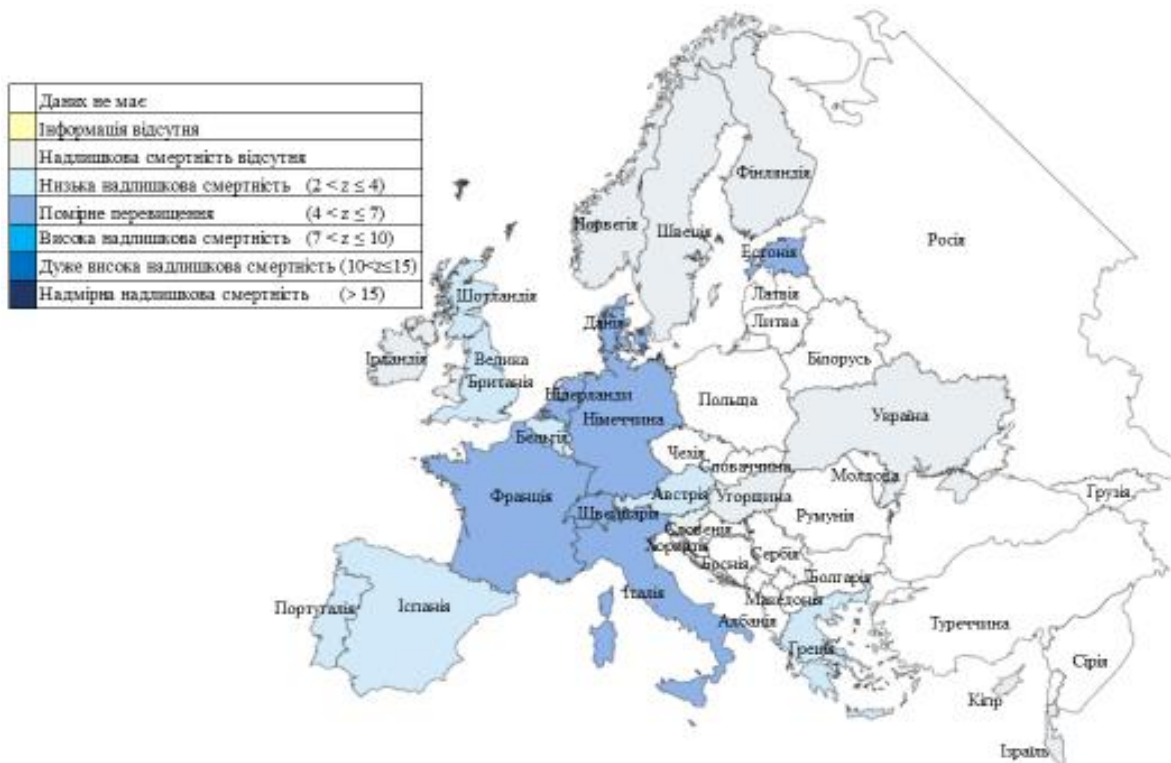

Рис. 2. Адаптовано на основі мапи зі щотижневим z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, які надають дані, 52 тиждень 2021 року

В Україні на 52 тижні рівень смертності з усіх причин був фоновим (z-показник становив 0,8).

На рис. 3 пунктирною лінією сірого кольору показано базовий поріг смертності — очікувану (фонову смертність), синя лінія показує абсолютну кількість смертей, перевищення цієї лінії вище базового порога розцінюють як надлишкову смертність. Якщо таке перевищення перетинає рожеву пунктирну лінію — інтервал +2 z scores, його розцінюють як значне.

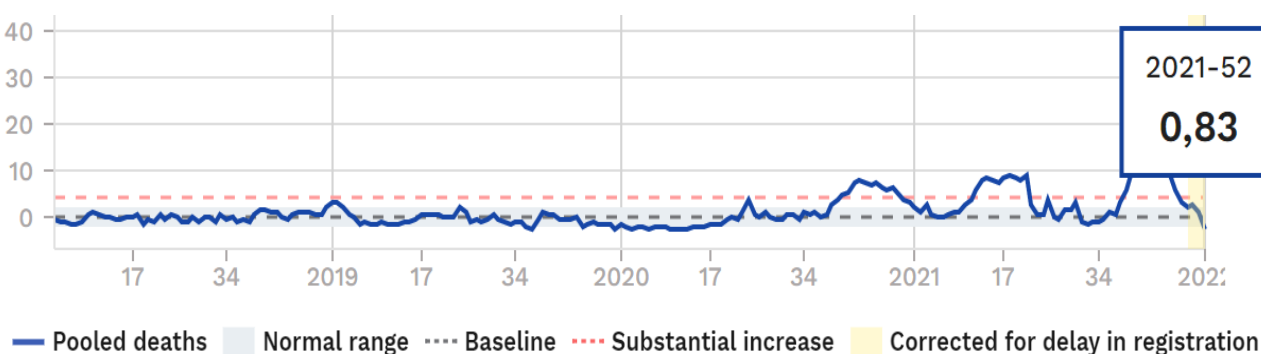

Рис. 3. Смертність з усіх причин у всіх вікових групах, січень 2018 року — 52 тиждень 2021 року, Україна

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Рутинний епідеміологічний нагляд за ГРВІ здійснюють усі заклади охорони здоров'я України.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховують на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 155 956 осіб, із них 62 534 (40,1%) — діти віком до 17 років. Інтенсивний показник захворюваності — 412,5 на 100 000 населення, що нижче епідемічного порога на 14,6% (рис. 4).

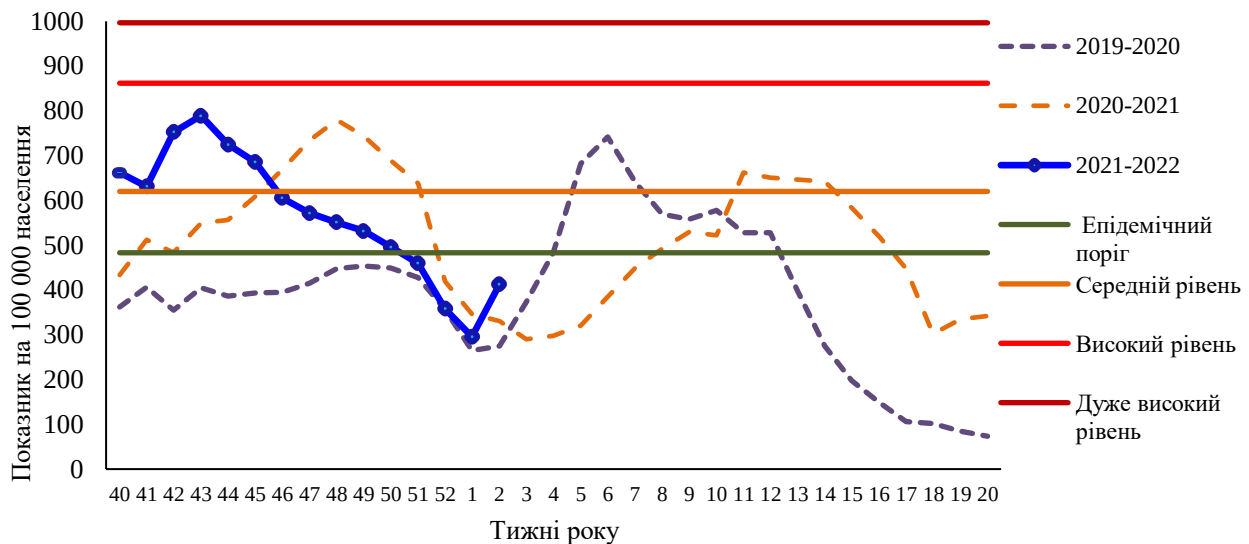

Рис. 4. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна

У Сумській і Тернопільській областях зафіксовано низьку активність грипу та ГРВІ, в Івано-Франківській — середню, в інших областях України епідемічної активності не зареєстровано (рис. 5).

Рис. 5. Перевищення епідемічних порогів захворюваності на ГРВІ у регіонах України, 2 тиждень 2022 року

У рутинній системі епідеміологічного нагляду за ГРВІ в Одеській області у зразках матеріалів від 2 пацієнтів визначено віруси грипу А не субтиповані. По 1 позитивному на грип зразку матеріалу зареєстровано у Харківській та Херсонській областях — визначено віруси грипу А(Н3).

Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 7 990 осіб.

З початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 138 957 осіб, зокрема 82 829 — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 6).

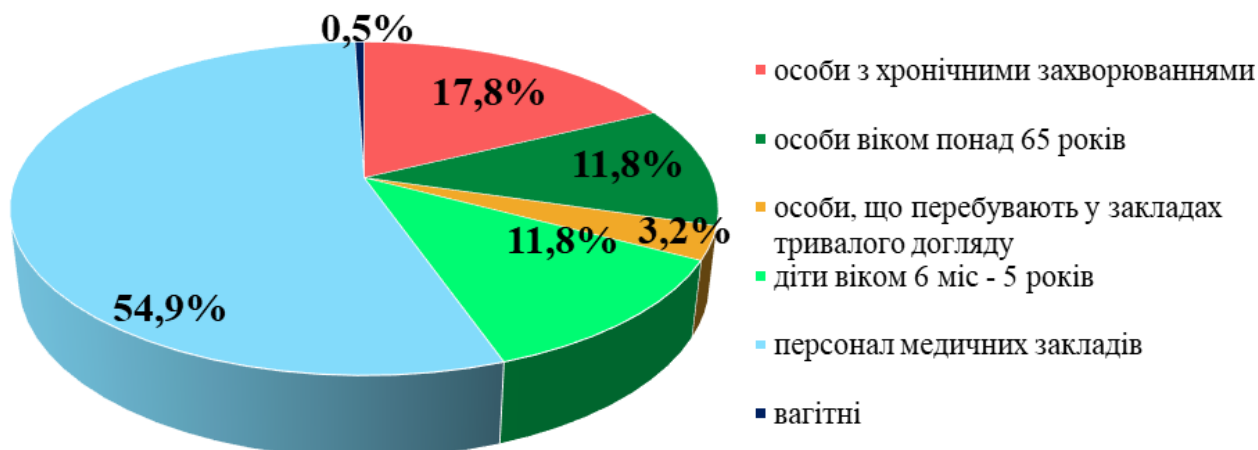

Рис. 6. Питома вага щеплень проти грипу серед груп ризику, 2 тиждень 2022 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу (північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро та Харків, південь — Запоріжжя та Одеса, захід — Львів, Рівне та Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця).

Наразі ДЕН забезпечують **15** закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і **20** стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 2 тижня 2022 року зареєстровано 315 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становила 429,6 на 100 000, серед дітей віком до 17 років — 640,3 на 100 000 відповідно. З-поміж 315 пацієнтів у 66 (21,0%) пацієнтів із ГПЗ було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження у 17 (25,8%) випадках отримано позитивні результати. Визначено віруси SARS-CoV-2 у містах Вінниця (2), Дніпро (1), Рівне (2), Харків (4), а в м. Запоріжжя в одному випадку — віруси грипу А(Н3). У м. Київ у двох випадках визначено віруси грипу А(Н3) та SARS-CoV-2 — в одному. В м. Одеса у двох випадках визначено віруси грипу А не субтиповані та у двох випадках — SARS-CoV-2. У 35 випадках (53,0%) отримано негативні результати, в роботі залишилися 14 зразків (21,2%) матеріалів.

З початку епідемічного сезону з-поміж 4 318 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 653 (15,1%), у 255 (39,1%) випадках отримано позитивні результати, що на рівні аналогічного періоду минулого епідемічного сезону (рис. 7).

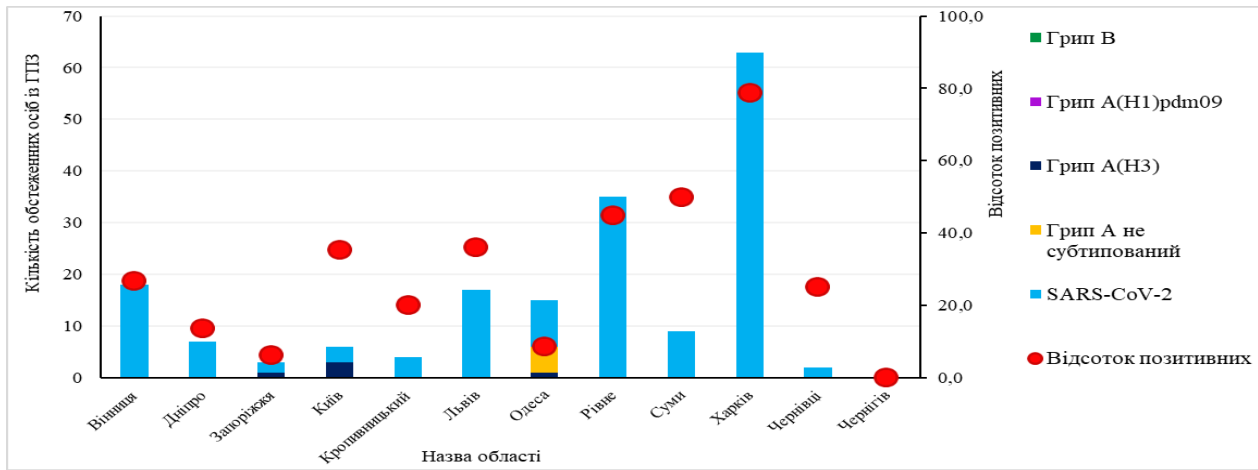

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2021/2022

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 350 випадки ТГРІ, із них 75 (21,4%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 10,9%. З-поміж 350 випадків ТГРІ у 50 (14,3%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження у 10 випадках (20,0%) отримано позитивні результати. Визначено віруси SARS-CoV-2 у містах Дніпро (1), Кропивницький (1), Харків (3), а в м. Київ — віруси грипу А(Н3) (2) та риновіруси (1). У м. Запоріжжя визначено віруси грипу А(Н3) в одному випадку та А не субтипований — в другому. У 29 випадках (58,0%) отримано негативні результати, у роботі залишилися 11 зразків (22,0%) матеріалів.

З початку епідемічного сезону з-поміж 6 856 пацієнтів із ТГРІ лабораторно обстежено 629 (9,2%), отримано 196 (31,2%) позитивних результатів на віруси респіраторної групи інфекцій (рис. 8). Порівняно з аналогічним періодом минулого епідемічного сезону кількість позитивних визначень збільшилася на 15,6%.

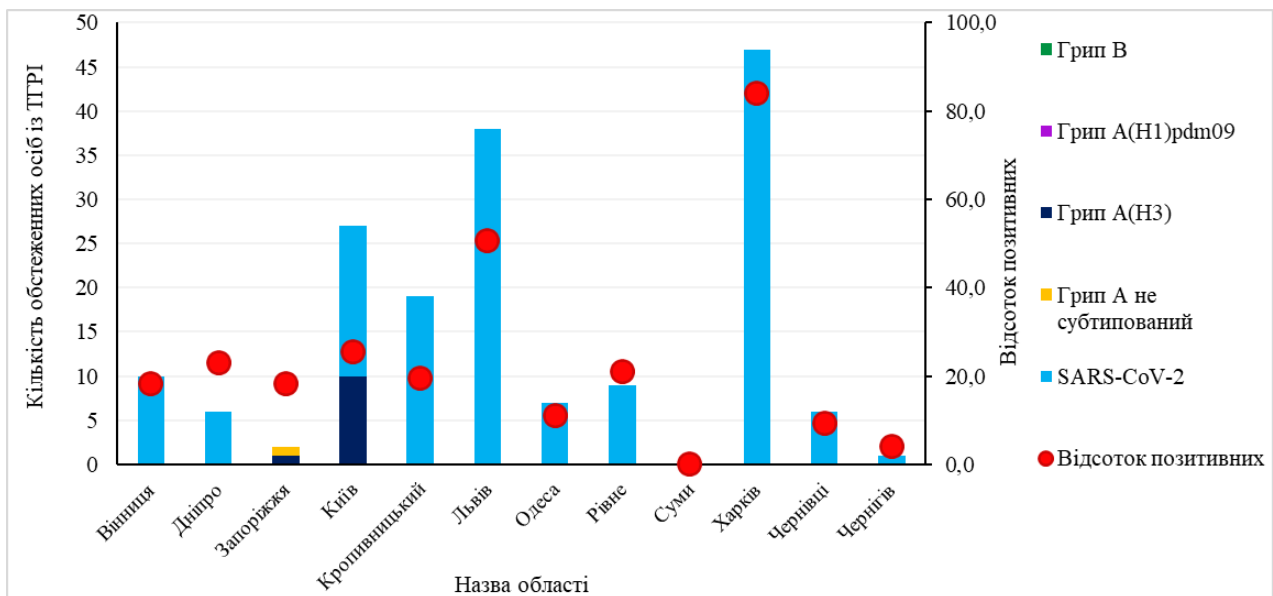

Рис. 8. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2021/2022

Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел
за 2 тиждень 2022 року та з початку сезону

Показники	ГПЗ звітний тиждень	ГПЗ з початку сезону	ТГРІ звітний тиждень	ТГРІ з початку сезону
Кількість досліджених зразків матеріалу	66	653	50	629
Частка позитивних зразків, %	25,8	39,1	20,0	31,2
Кількість вірусів грипу	5	10	4	12
А	5	10	4	12
А(Н1)рdm09	0	0	0	0
А(Н3)	3	5	3	11
А не субтиповані	2	5	1	1
В	0	0	0	0
Інші віруси респіраторної групи інфекцій	12	245	6	184
Парагрип	0	2	0	0
Аденовіруси	0	4	0	0
RS-віруси	0	21	0	9
Риновіруси	0	31	1	11
Бокавіруси	0	8	0	3
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	9	0	1
Метапневмовіруси	0	1	0	0
SARS-CoV-2	12	169	5	160